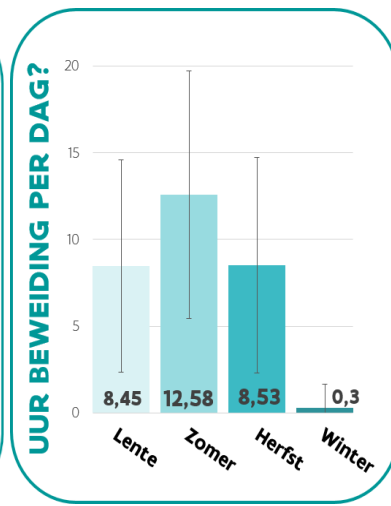
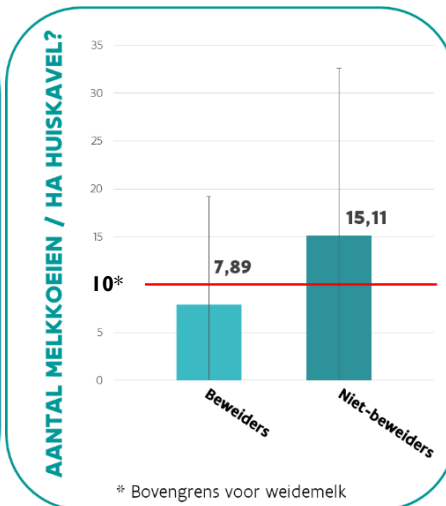
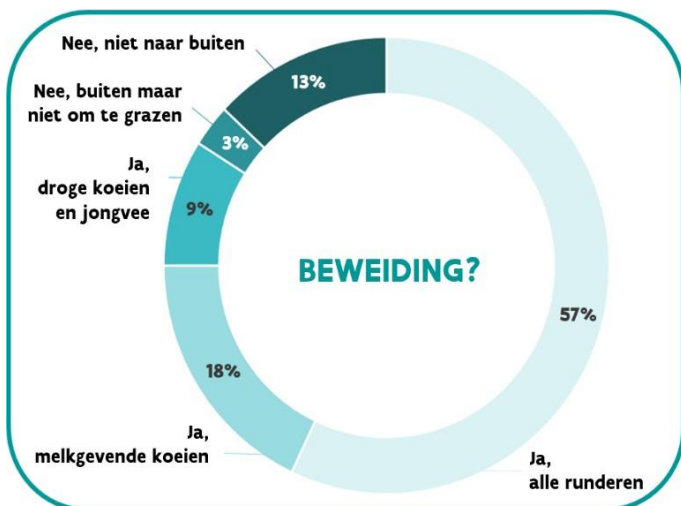




# Beweiding leeft in Vlaanderen

## Stand van zaken 2022



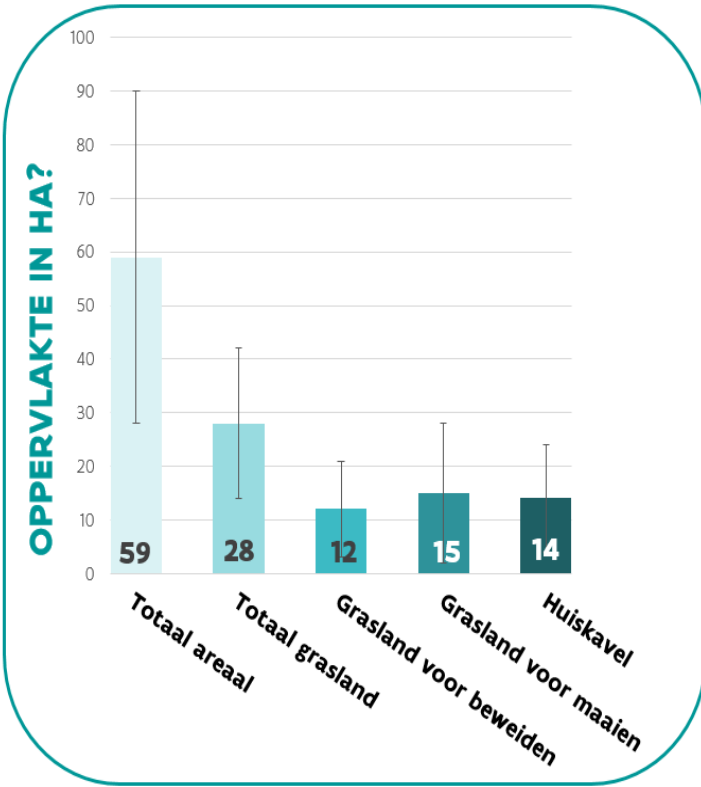
- ### ✓ WAAROM WEL?
1. Weidegang is beter voor de gezondheid en het welzijn van de koeien (72%).
  2. Weidegang past goed op het bedrijf (28%).
  3. Weidegang is belangrijk voor het imago van de landbouw (24%).
  4. Met weidegang zijn de voerkosten lager (23%).
  5. Weidegang nodig voor verkoop als weidemelk of biologische melk (18%).

- ### ✗ WAAROM NIET?
1. Moeilijk te combineren met melkrobot (33%).
  2. Schommelingen in het rantsoen vermijden (33%).
  3. De huiskavel is te klein (29%).
  4. De mest van de koeien maximaal gebruiken en efficiënt plaatsen (29%).
  5. De huiskavel ook roteren met bouwland (19%).

### WIE?

Antwoorden	Melkvee	Jongvee	Productie
127	93 ±60	66 ±46	53% 8.000-10.000 L

- Deze resultaten zijn afkomstig van een digitale bevraging van Vlaamse melkveehouders op vrijwillige basis.



### DOET U AAN ZOMERSTALVOEREN?

85%	10%
Nee	Wel interesse



Europees Landbouwfonds  
voor Plattelandsontwikkeling:  
Europa investeert  
in zijn platteland



## WeideWijs brengt beweiding in Vlaanderen in beeld

*Thibault Cloet (ILVO), Kristine Piccart (Cow Coach), Pieter Van Rumst (Ob's Herbe), An Schellekens (Hooibeekhoeve)*

09/01/2023

Een jaar geleden startte het project “WeideWijs: Toekomstgericht beweiden in Vlaanderen”, een samenwerking tussen Hooibeekhoeve, Cow Coach, Obs'Herbe, ILVO en enkele melkveehouders, met als doel het draagvlak voor beweiding in Vlaanderen te vergroten. Mede door de opkomst van melkrobots, veranderende klimaatomstandigheden en het gebrek aan financiële stimulansen, is succesvol beweiden een grote uitdaging geworden voor vele Vlaamse melkveehouders. Nochtans biedt beweiding tal van voordelen: zo overtreft de voederwaarde van vers gras die van ingekuild gras en liggen de voerkosten bij weidegang algemeen lager.

Om een beter idee te krijgen over beweiding in Vlaanderen werd binnen WeideWijs een digitale vragenlijst opgesteld die Vlaamse melkveehouders vrijblijvend online konden invullen. In totaal werd de enquête ingevuld door 127 Vlaamse melkveebedrijven met gemiddeld 95 melkgevende koeien en 66 stuks jongvee. De meeste bedrijven (53%) hebben een productieniveau tussen 8.000 en 10.000 liter per koe. Bijna een kwart van de respondenten heeft een productieniveau van meer dan 10.000 liter.

Volgens de WeideWijs enquête laat een ruime meerderheid, namelijk 75% van de bedrijven, zijn melkgevende koeien buiten lopen. Dit aandeel kan opgedeeld worden in 57% melkveehouders die alle runderen laten buiten lopen, terwijl 18% enkel de melkgevende koeien beweidt.

In eerder uitgevoerde enquêtes kon men echter een dalende trend opmerken in Vlaanderen. Op 10 jaar zou het percentage beweiding in Vlaanderen gedaald zijn van 93% naar het 60% (Tabel 1). Het huidige aandeel beweidens van 75% uit de WeideWijs enquête is dus vermoedelijk een overschatting: melkveehouders die hun melkvee permanent opstallen waren wellicht minder geneigd om de digitale vragenlijst in te vullen.

Zo blijkt ook uit de cijfers van MCC-Vlaanderen dat 2.456 Belgische melkveebedrijven zich afgelopen jaar bij hun zuivelwerker aangemeld hebben als producent van weidemelk. Al naargelang de voorschriften van Stichting Weidegang werden 1.085 van deze bedrijven (44,3%) onderworpen aan een audit in 2022. Meer dan 98% van deze bedrijven doorstond de audit met glans en werd terecht gecertificeerd als producent van weidemelk.

# Weide Wijs



Europees Landbouwfonds  
voor Plattelandsontwikkeling:  
Europa investeert  
in zijn platteland



	2006	2007	2014		2016		2022	
	Dep.Landb. & Visserij <sup>[1]</sup>	LCV <sup>[1]</sup>	LCV <sup>[2]</sup>		LCV <sup>[3]</sup>		WeideWijs	
			beweiders	opstallers	beweiders	opstallers	beweiders	opstallers
aantal respondenten	600	187	145		58		127	
%beweiding melkkoeien	93,8%	93,1%	84%		60,3%		75%	
huiskavel (ha)	15,8	11,2	10	4,5	16,8	8,7	13,7	15,7
gem. #melkkoeien	55,1	62,7	63	122	70,5	113,4	80,2	130,8
melkkoeien/ha huiskavel	3,5	5,6	8,1	14,3	5,9	14,8	7,9	15,1

Tabel 1: Resultaten van enquêtes rond beweiding in Vlaanderen incl. huidige Weidewijs bevraging

In tegenstelling tot Vlaanderen, publiceert Nederland wel officiële statistieken rond beweiding. Hier is beweiding al lang een belangrijk issue, met succesvolle voorlichtingsprogramma's en een 'Convenant weidegang' tot gevolg. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek zit weidegang in Nederland opnieuw in de lift sinds 2016. Het aandeel Nederlandse bedrijven dat melkkoeien laat grazen is op 6 jaar tijd gestegen van 76% naar ruim 86% in 2021. Dit cijfer stabiliseerde op 83,9% in 2022 [4]. Ook in Wallonië zou het aandeel beweiding hoger en stabiel zijn dan in Vlaanderen [5].

Het lage aandeel beweiding in Vlaanderen is toe te schrijven aan de slechte verkaveling en bijgevolg kleine huiskavels in verhouding met het aantal melkkoeien. Uit deze enquête bleek dat de beweidingshouders bijna 8 melkkoeien per hectare huiskavel hebben, terwijl dit aantal voor de niet-beweidingshouders 15 bedraagt. Dit kengetal zagen we in Vlaanderen op 15 jaar tijd bij de beweidingshouders verhogen van 3,5 naar 7,9 melkkoeien per ha. Wat vooral opvalt, is de grote kloof tussen beweidingshouders en opstallers. Als je weet dat 10 melkkoeien per ha de bovengrens is om het certificaat van weidemelk te halen, is het niet verrassend dat een belangrijk aandeel van de bedrijven niet aan beweiding doet of kan doen. Aan een gemiddelde grondprijs van 63.000 EUR per ha betekent extra huiskavel een serieuze investering [6].

In de enquête zelf staat deze reden slechts op de derde plaats (29% van de respondenten). De opstallers vinden de moeilijke combinatie met robotmelken (33%) en de schommelingen in het rantsoen (33%) de voornaamste redenen om niet te starten met beweiden. Anderzijds werd in de enquête duidelijk dat de meerderheid van de melkveehouders (72%) kiest voor beweiden omdat dit beter is voor de gezondheid en het welzijn van de dieren.

De antwoorden uit deze vragenlijst zullen ook bijdragen aan de verdere werking van WeideWijs. Het project heeft de ambitie om de drempels voor weidegang te verlagen. Dit zal onder andere aan bod komen tijdens een webinar op 17 februari, alsook op het slotevent waar fiches zullen verspreid worden die praktische oplossingen aanbieden aan de melkveehouder.

WeideWijs wordt mogelijk gemaakt met de steun van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

# Weide Wijs



Europees Landbouwfonds  
voor Plattelandsontwikkeling:  
Europa investeert  
in zijn platteland



## Bronnen

- [1] Schellekens et al. (2008) Bewust Beperkt Beweiden: Beter voor Koe en Boer? URL: [www.lcvvzw.be/publicaties](http://www.lcvvzw.be/publicaties)
- [2] Resultaten winterenquête LCV (2014) - niet gepubliceerde data
- [3] Resultaten winterenquête LCV (2016) - niet gepubliceerde data
- [4] Centraal Bureau voor de Statistiek (2022). URL: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/31/meer-koeien-in-de-wei-maar-wel-korter>
- [5] Van den Pol-van Dasselaar et al. (2020) Grazing of Dairy Cows in Europe—An In-Depth Analysis Based on the Perception of Grassland Experts. *Sustainability*, 12(3), 1098.
- [6] Landbouwleven (2022) Voor Vlaamse landbouwgrond tel je gemiddeld 63.105 euro/ha neer. URL: <https://www.landbouwleven.be/14421/article/2022-07-29/voor-vlaamse-landbouwgrond-tel-je-gemiddeld-63105-euroha-neer>